

19/09/2018

“Το Πατριαρχείο Μόσχας δεν αποτελεί πρότυπο ορθοδόξου φρονήματος”

/ [Επικαιρότητα](#)

Κριτική και άποψη στο Ουκρανικό πρόβλημα και τις θέσεις του Πατριαρχείου Μόσχας

Ιωάννου Ορφανουδάκη (- Φόσκωλου) OFS • Καθολική Δογματική Θεολογία, CSF • Φοιτητή Ορθόδοξης Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, ΑΠΘ • Μέλους της Fururium δεξαμενής σκέψης (think tank) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Βρυξέλλες

Πηγή: <https://fanarion.blogspot.com/>

Les Diablerets, Vaud, Suisse 18 Σεπτεμβρίου 2018

Με την ευκαιρία δύο πολύ σημαντικών ειδήσεων – εξελίξεων στα εκκλησιαστικά πράγματα της αδελφής Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας, με την ιδιότητα του ελάχιστου μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας, οφείλω να εκθέσω με την σειρά μου την άποψη μου γι' αυτά, τα οποία μεταξύ τους φαινομενικά τα προβάλλουν ως αλληλένδετα πλην όμως αν και άσχετα, το Πατριαρχείο της Μόσχας επέλεξε στην έκτακτη συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου την προηγούμενη εβδομάδα να τα συνδέσει με έναν τρόπο παράδοξο και εξοργιστικό.

Σχετικά με την έκτακτη Σύνοδο της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου της Ρωσίας την Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2018, της οποίας και αποσπάσματα παρακολούθησα με την βοήθεια μεταφραστή από το εκκλησιαστικό κανάλι της Ρωσικής Εκκλησίας, οφείλω πριν συνεχίσω να μεταφέρω ότι οποιοδήποτε επιχείρημα πρόβαλε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας ήταν καθ' όλα έωλο, παραπλανητικό και το χειρότερο, αποτέλεσμα μιας διπλωματίας της εικόνας, του τσαρικού κατάλοιπου με στοιχεία κοσμικής νεοπλουτίστικης υπερβολής, που αγγίζει τα όρια του “δεύτερου” για μια Εκκλησία και τον προκαθήμενο της που εκτιμά τον εαυτό του ως χαλίφη στην θέση του χαλίφη.

Σχετικά λοιπόν με την απόφαση χορήγησης αυτοκεφαλίας σε μια εκ των εκκλησιαστικών Αρχών που υφίστανται ή κάποιας νέας στην επικράτεια της Ουκρανίας από τον Οικουμενικό Πατριάρχη. Ανέκαθεν υποστήριζα και δεν θα σταματήσω να το πράττω, τις θέσεις του Οικουμενικού Πατριάρχου και αυτές του Οικουμενικού Θρόνου, πολλώ δε μάλλον όταν αυτές είναι εντός της

κανονικότητας των Ιερών Κανόνων και των αποφάσεων τόσο Οικουμενικών, όσο και Μεγάλων ή μικρών τοπικών ή άλλων Συνόδων. Στο πλαίσιο αυτό με ιδιαίτερη χαρά ανέγνωσα την απόφαση αποστολής των δύο Εξάρχων στην ουκρανική επικράτεια, με στόχο την προετοιμασία απόδοσης του τόμου αυτοκεφαλίας από το πρώτο τη τάξη και καθ' ύλην αρμόδιο Πατριαρχείο να προβεί σε αυτήν την ενέργεια.

Θα ξεκινήσω με την αναφορά του Οικουμενικού Πατριάρχη κκ Βαρθολομαίου, ο οποίος σε μια αποστροφή των ελάχιστων αλλά πάντα στοχευμένων δηλώσεων του, ανέφερε πως το Οικουμενικό Πατριαρχείο έχει την ευθύνη να θέσει τα πράγματα εν εκκλησιαστική και κανονική ευταξία, «διότι μόνον αυτό έχει τα τε κανονικά προνόμια και την ευχήν και ευλογία της Εκκλησίας και των Οικουμενικών Συνόδων να επιτελή το υψηλόν και εξαιρετικόν τούτο χρέος ως φιλόστοργος Μήτηρ και αρχή των Εκκλησιών».

Πού βρίσκει κανείς αυτά τα κανονικά προνόμια τα οποία το Πατριαρχείο της Ρωσίας αρνείται να δει και χωρίς συνδυαστική ερμηνεία απλά παραθέτει ως πυροτεχνήματα άρθρα ιδίων ή άλλων κανόνων με περισσή ελαφρότητα ερμηνεύοντας την εκκλησιαστική ιστορία κατά το δοκούν;

Καταρχάς το Αυτοκέφαλο και η δικαιοδοσία κάθε ενός από τα πρεσβυγενή Πατριαρχεία και αυτό του ιδιαίτερου της Εκκλησίας της Κύπρου, αποδόθηκαν και ορίστηκαν αποκλειστικά από τα άρθρα και του Κανόνες των Οικουμενικών Συνόδων.

Το Αυτοκέφαλο κάθε άλλης Εκκλησίας και η δικαιοδοσία που δεν ορίζεται από τους παραπάνω κανόνες και άρθρα (των Οικουμενικών Συνόδων) είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Αυτό πλην των Κανόνων, διαφαίνεται πρακτικά στους τόμους των αυτοκεφαλιών που αποδόθηκαν ή παραχωρήθηκαν στο διάβα των αιώνων στα νεοπαγή Πατριαρχεία και Εκκλησίες, πλην των πρεσβυγενών και της Εκκλησίας της Κύπρου.

Πουθενά δεν βρίσκει κανείς δικαιοδοσία του Πατριαρχείου της Μόσχας στην Μητρόπολη του Κιέβου. Τόσο στον Τόμο αυτόν κάθε αυτόν όσο και πριν από αυτόν, στο Χρυσόβουλο του 1590, αλλά και σε σειρά επιστολών μεταξύ των τσάρων και του Οικουμενικού Πατριαρχείου αλλά και των τότε Μητροπολιτών Κιέβου και Μόσχας και των Οικουμενικών Πατριαρχών ή μετέπειτα των Πατριαρχών Μόσχας και Οικουμενικών Πατριαρχών, δεν αναφέρεται η δικαιοδοσία αυτή. Αντίθετα αναφέρεται η παραχώρηση της χειροτονίας του εκάστοτε Μητροπολίτη Κιέβου από τον προκαθήμενο της Ρωσικής Εκκλησίας και η αναγνώριση του εφόσον (προϋπόθεση) αυτός μνημονεύει τον Οικουμενικό Πατριάρχη. Η προτροπή αυτή και όρος αυτός είναι σαφής και δεν αφήνει κανενός είδους αμφισβήτηση για το που ανήκει η Μητρόπολη Κιέβου, αφού η εκκλησιαστική κανονικότητα προϋποθέτει την ορατή αναφορά (μνημόνευση) μιας Αρχής. Με αυτήν την αναφορά διακρίνεται και κατοχυρώνεται με σαφήνεια η δικαιοδοσία.

Στην απολύτως ανακριβή θέση του Πατριαρχείου Μόσχας ότι οι ίδιοι οι επίσκοποι και η ιεραρχία της Ουκρανίας δεν επιθυμούσαν ποτέ την ανεξαρτησία τους, ήρθαν στο φως της δημοσιότητας τρεις επιστολές που αυτή την άποψη την καταργούν χωρίς δεύτερη σκέψη.

Όμως το ζήτημα έχει μια άλλη διάσταση, η οποία ξεκινάει από την, με όρους της εποχής μας, μαφιόζικη και εκβιαστική παραχώρηση αυτοκεφαλίας στην Εκκλησία της Ρωσίας το 1448, ασχέτως αν αυτός ο εκβιασμός οδήγησε προς όφελος της ειρήνης μέσα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην κανονική αναγνώριση της αυτοκεφαλίας αυτής, όπως άλλωστε συνέβη δυστυχώς και με την Ελλαδική Εκκλησία (επισκοπές παλαιάς Ελλάδας) που όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται από πολλούς και με βρίσκει απολύτως σύμφωνο “τέτοια σχέση, μητέρας, θυγατέρας και συγχρόνως αδερφής δεν μπορεί να είναι παρά προβληματική”.

Η Ρωσία και το Πατριαρχείο της Μόσχας σε μόλις λίγο περισσότερο από δύο έτη έκανε το ίδιο λάθος. Όπως τον Ιανουάριο 2016 στην Ελβετία, εκ του αποτελέσματος, δεν πίστεψε ποτέ ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης θα συγκαλέσει την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της αδερφής Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας και εξετέθη με δικαιολογίες μικρών παιδιών για την μη συμμετοχή του, έτσι και σήμερα η απόφαση διακοπής της μνημόνευσης του Οικουμενικού Πατριάρχη, με ανοικτό το ενδεχόμενο ενός σχίσματος μέσα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας, είναι αποτέλεσμα ότι δεν πίστεψε ποτέ ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης ως έχων την κανονική αρμοδιότητα θα έπραττε αυτό που έχει το δικαίωμα να πράξει. Την παραχώρηση τόμου αυτοκεφαλίας στην Εκκλησία της Ουκρανίας.

Συνδυαστικά μάλιστα αυτό το επαναλαμβανόμενο λάθος του Πατριαρχείου Μόσχας έφερε στην επιφάνεια την δήθεν αιτία και τελικά τον στόχο για το οποίο πραγματοποιήθηκε, αφού ήδη στις πανορθόδοξες διασκέψεις και τις προσυνοδικές συναντήσεις πριν την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της αδερφής Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας, τόσο ο ίδιος ο Πατριάρχης Μόσχας όσο και οι εκπρόσωποι του και συγκεκριμένα ο Επίσκοπος Ιλαρίων (πρόεδρος του τμήματος εξωτερικών υποθέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας) στις θεσμικές και μη συναντήσεις των κατά τόπους Εκκλησιών στο Chambésy της Ελβετίας αντιδρούσε. Μάλιστα δύο περιπτώσεις είναι αυτές που ξεχωρίζουν.

Η πρώτη περίπτωση αφορούσε τις λέξεις “αποφαίνεται” και “συναποφαίνεται”. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στο κείμενο προς έγκριση, που αν και δεν έφτασε ποτέ προς συζήτηση στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης και αφορούσε την απόδοση αυτοκεφάλου σε μια Εκκλησία, είχε προτείνει ότι στην περίπτωση απόδοσης της αυτοκεφαλίας σε μια Εκκλησία, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποφαινεται και οι υπόλοιπες Εκκλησίες συναποφαινονται, κάτι που για το Πατριαρχείο Μόσχας, την αλαζονική του θέση, τον μεγαλοϊδεατισμό και τακτική ήταν αδιανόητο.

Η δεύτερη περίπτωση αφορά την αυτή κάθε αυτή απουσία του Πατριαρχείου της Μόσχας από τις εργασίες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, αφού στις συζητήσεις στο Chambésy της Ελβετίας είχε ρητώς ειπωθεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο ότι εφόσον η Ρωσία συμμετάσχει τελικώς στην Σύνοδο δεν θα προκύψει καμία αλλαγή στο υπάρχον καθεστώς της Ουκρανίας.

Το λάθος αυτό και οι δύο αιτίες που το συνοδεύουν επιβεβαίωσε απλά την εκκλησιαστική κανονικότητα θέτοντας προ των ευθυνών τους το Πατριαρχείο της Μόσχας και κάθε άλλη Εκκλησία και επιβεβαίωσε την αποκλειστική αρμοδιότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου περί παραχωρήσεως αυτοκεφάλου σε μια Εκκλησία. Με τα παραπάνω ως δεδομένα και την αρνητική έως πολεμική πλέον διάθεση και ενέργειες του Πατριαρχείου Μόσχας προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τον Οικουμενικό Πατριάρχη με τις μονομερείς ενέργειες του και την επίδειξη ισχύος, που προσπαθεί άνευ ουσιαστικού ερείσματος, θέτει τον εαυτό του ενώπιον κανονικών παραπτωμάτων, με κυριότερο αυτό της ανυπακοής που επισύρει ποινές αφορισμού για τους λαϊκούς και καθαίρεσης για τους ιερείς, αλλά εκτός αυτού και σε ένα ερώτημα-δίλημμα ηθικού και θεολογικού βάθους, τόσο στο ίδιο και τα στελέχη του όσο και στα εκατομμύρια ορθοδόξων ανά την οικουμένη. Μπορεί να υφίσταται Θυγατέρα Εκκλησία αν δεν υφίσταται Μητέρα Εκκλησία; Μπορεί η Θυγατέρα Εκκλησία να υφίσταται χωρίς την συγκατάθεση της Μητέρας Εκκλησίας; Ολοκληρώνοντας την θέση μου για το ουκρανικό ζήτημα θα σταθώ και σε ένα άλλο ζήτημα, το οποίο τόσο στις εργασίες της έκτακτης Συνεδρίασης της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Μόσχας όσο και στις δηλώσεις που την συνόδευσαν είχε την τιμητική του. «Για όλα φταίει η Ρώμη, έμμεσα ή άμεσα η δύση και οι πρακτικές της, η ουνία, η προσπάθεια επιβουλής των επιθυμιών της Δύσεως στον ουκρανικό λαό μέσω της απομάκρυνσης του από την Ορθοδοξία που για το Πατριαρχείο Μόσχας, αυτό και μόνον αυτό αποτελεί εγγύηση γνήσιου Ορθοδόξου φρονήματος.»

Εδώ βέβαια και πριν συνεχίσω πρέπει να τεθεί το ερώτημα: “Αποτελεί η Εκκλησία της Ρωσίας πρότυπο ορθοδόξου φρονήματος”; Μια Ρωσία που μέχρι και πριν 100 χρόνια δεν μπορούσε να εννοήσει την τριαδικότητα με τραγικά αποτελέσματα στο σώμα των πιστών της που φαίνονται ακόμα και σήμερα; Μια Εκκλησία της Ρωσίας που με την μεταρρύθμιση του Πέτρου υιοθέτησε πρακτικές και ύφος που κάθε άλλο παρά βυζαντινές και ορθόδοξες τις ονομάζει κανείς και με περισσό θράσος κατηγορεί το Οικουμενικό Πατριαρχείο για ανατολικό παπισμό; Μια Εκκλησία της Ρωσίας με αμιγώς εθνοφυλετικά χαρακτηριστικά; Μια Εκκλησία της Ρωσίας που δεν σέβεται την Μητέρα Εκκλησία και το συνοδικό πολίτευμα της Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας; Μια Εκκλησία της Ρωσίας που παραμονές της Β΄ Βατικανής Συνόδου αρνήθηκε την αποστολή ορθοδόξων παρατηρητών ως Ορθόδοξη Εκκλησία εν συνόλω και την ίδια στιγμή έστειλε δικούς της; Μια Εκκλησία της Ρωσίας χιλιάδων δογματικών, κανονικών, θεολογικών και

εκκλησιολογικών ερωτηματικών; Εν τέλει μια Εκκλησία της Ρωσίας που συντηρεί την ουνία ως άλλοθι των δικών της πρακτικών;

Αναλύοντας αυτή την καραμέλα της περίφημης Ουνίας θα πρέπει να αναρωτηθούμε μήπως αυτή τελικά συντηρείται από την ίδια την Ρωσία, ως αναφορά κάθε κακής εξέλιξης στο ουκρανικό ζήτημα. Όλοι όταν συζητάμε για το ουκρανικό πρόβλημα μιλούμε για τρεις συνιστώσες του προβλήματος, όμως η Ρωσία και οι δορυφόροι της αναφέρονται σε τέσσερις. Παράδοξο, αφού η ελληνόρυθμη καθολική εκκλησία της Ουκρανίας (η τέταρτη συνιστώσα του προβλήματος κατά την Μόσχα) είναι μια *sui iuris* αυτόνομη και ειδική (*ecclesia particularis*) Καθολική Εκκλησία του Βυζαντινού τυπικού, μια εκ των είκοσι τεσσάρων (24) που αποτελούν την Καθολική Εκκλησία. Αυτή η συνιστώσα όμως δεν αποτελεί μέρος του προβλήματος, της κατάστασης ούτε συνομιλητής του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Και στο παρελθόν έχω εκφράσει την θέση μου για την ουνία. Είμαι κάθετα αντίθετος σε πρακτικές που πληγώνουν το ποίμνιο μιας Εκκλησίας, ειδικά όταν μιλούμε πλέον για αδερφές Εκκλησίες, όπως αυτό (το ποίμνιο) αντιλαμβάνεται τον ρόλο της Ουνίας. Μάλιστα έχω ζητήσει και γράψει πως είναι ώρα πλέον αφού συζητούμε και εργαζόμαστε για την πολυπόθητη ένωση, το ζήτημα της Ουνίας, όπως το αντιλαμβάνονται οι αδερφοί μας οι Ορθόδοξοι, εμείς ως καθολικοί οφείλουμε να το αναθεωρήσουμε.

Όμως, αν δούμε τον τρόπο που εκχριστιανίστηκαν οι Σλάβοι, οι Ρως κτλ., θα δούμε ότι όλες αυτές οι περιοχές της ανατολικής Ευρώπης ήταν μόνιμα “θύματα” χριστιανικής “ιεραποστολής”, τότε δυτικής τότε ανατολικής ακόμα και την εποχή που η Εκκλησία ήταν μια και ενωμένη. Με άλλα λόγια στην περιοχή μια “ουνία” πριν την ουνία υπήρχε ανέκαθεν και μάλιστα με πολύ πιο βάρβαρο πρόσωπο και πρακτικές. Γνωρίζουμε όλοι όσοι διδαχτήκαμε εκκλησιαστική ιστορία τους τρόπους και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν τόσο από την ανατολή όσο και από την δύση και αναρωτήθηκα πολλές φορές αν τελικά επικρατούσε η άλλη πλευρά από αυτήν που τελικά επικράτησε τι θα είχε συμβεί και τι θα ζούσαμε σήμερα. Ακριβώς το αντίθετο. Σαφέστατα, επειδή όμως όπως κάθε τι στην ιστορία των χρόνων εξελίσσεται έτσι και η “ουνία” πριν την ουνία, που εξελίχθηκε σε “πόλεμο” ενωτικών και ανθενωτικών μετά την Σύνοδο Φεράρας – Φλωρεντίας έφερε σαν αποτέλεσμα την επίσημη απόδοση πλέον του όρου στους ενωτικούς και φίλο-ενωτικούς και τις πρακτικές τους.

Αυτή η θέση άλλωστε περί διαβρωμένης ορθοδοξίας από (αυτήν) την ουνία είναι και αυτή που ο Πατριάρχης Μόσχας επικαλέστηκε σε πολλά σημεία της έκτακτης συνεδρίασης της Ιεράς Συνόδου για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα με αναφορές στους Οικουμενικούς Πατριάρχες της εποχής του 14ου, 15ου, 16ου αιώνα. Αυτή την θέση εκφράζει πάντα το Πατριαρχείο Μόσχας, είτε όταν τα προβλήματα του είναι ενδο-ορθόδοξα είτε δια-χριστιανικά, χωρίς όμως να

διευκρινίζει σε ποια μορφή “ουνίας” αναφέρεται.

Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο της παρέμβασης μου, που είναι η απόφαση της Συνόδου της Ιεραρχίας των επισκόπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ώστε ο δεύτερος γάμος των διαζευγμένων ιερέων να επιτρέπεται κατά περίπτωση και σε αυτό το Πατριαρχείο της Ρωσίας επέλεξε την άρνηση.

Το δυστύχημα δεν είναι αυτή κάθε αυτή η άρνηση – άλλωστε αυτή είναι γνωστή από παλαιότερη απόφαση της Ιεραρχίας του Πατριαρχείου Μόσχας – αλλά ο τρόπος που αυτή εξετέθη και η σύνδεση της με το ουκρανικό ζήτημα, όπως και με σειρά άλλων ώστε με μια βαρύγδουπη ανακοίνωση – απόφαση “τραβεστί” να μπορεί να σταθεί η παύση μνημόνευσης του Οικουμενικού Πατριάρχη και των Επισκόπων του Θρόνου από το Πατριαρχείο της Ρωσίας, αλλά όχι η μυστηριακή κοινωνία.

Μια λέξη στα αγγλικά με έντονο δραματουργικό χαρακτήρα μπορεί να αποδώσει την ειρωνική διάθεση προς τις ενέργειες του Πατριαρχείου της Ρωσίας: Speechless! (Άναυδος).

Προσωπικά στα τέλη Δεκεμβρίου 2017 σε εργασία μου την οποία προώθησα προς αξιολόγηση στο τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ, εξέτασα μεταξύ άλλων το ζήτημα του δεύτερου γάμου μετά από διαζύγιο των ιερέων, καταλήγοντας, μάλιστα, ώστε να μην επαναλάβω τα συμπεράσματα πως μόνο πανορθόδοξη Σύνοδος έχει την κανονική δικαιοδοσία να αποφασίσει για τον δεύτερο γάμο των κληρικών διαζευγμένων ή χήρων, μεταξύ άλλων και για το δικαίωμα των άγαμων κληρικών να παντρεύονται και μετά τη χειροτονία τους και μέχρι τότε ισχύουν οι αποφάσεις τοπικών συνόδων και συνεδρίων με πανορθόδοξη συμμετοχή.

Αφού και αυτό το θέμα δεν μπόρεσε να συζητηθεί στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης, με ευθύνη του Πατριαρχείου Μόσχας και των δορυφόρων του, αφού και αυτό το προς έγκριση κείμενο δεν κατάφερε να “περάσει”, μέχρι και τις 3 Σεπτεμβρίου 2018 ίσχυαν οι αποφάσεις του πανορθόδοξου συνεδρίου που έλαβε χώρα στην Κωνσταντινούπολη το 1923. Η απόφαση της Σύναξης των Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου φέτος το Σεπτέμβριο, μπορεί και πρέπει να θεωρηθεί πρακτικά επόμενη της απόφασης του πανορθόδοξου συνεδρίου της Κωνσταντινούπολης, αφού την ευθύνη διαποίησης της Εκκλησίας εν συνόλω έχει το Οικουμενικό Πατριαρχείο, άρα ως απόφαση αυτή υφίσταται μέχρι μια άλλη – ενδεχομένως και από επόμενη πανορθόδοξη Σύνοδο – επικυρωθεί ή αλλάξει.

Πριν κλείσω αυτήν μου την παρέμβαση θα απευθυνθώ ρητορικά σε κάθε έναν εκ των πολύ σεβαστών και πολύ αγαπητών προέδρων των Ιερών Συνόδων ή προκαθημένων των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, στους πολύ αγαπητούς καθηγητές των θεολογικών Σχολών της Ελλάδος και του εξωτερικού, στους κατά τόπους επισκόπους σε όλη την οικουμένη είτε αυτοί υπάγονται είτε δεν υπάγονται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Δύναται αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί; Δύναται τα πόδια να σηκώνονται και να χτυπούν το κεφάλι; Δύναται οι πράξεις ενός προσώπου και της αυλής του να εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται στα πλαίσια της κατάστασης οικονομίας ως “μια άλλη άποψη” ή ακόμα χειρότερα ως “επικρατούσα, πρέπουσα ή ορθή άποψη χάρη πληθυσμιακής υπεροχής” ή πρέπει επιτέλους να παρθούν δραστικές αποφάσεις στα πλαίσια των κανόνων και να απομονωθεί η Μόσχα, “κάθε Μόσχα” και κάθε “Μοσχοβίτης”;

Είναι ιστορική ευκαιρία και πρέπει το Οικουμενικό Πατριαρχείο να δείξει στα πέρατα της οικουμένης ποια είναι η “Μητέρα” της αδερφής Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας, ποιος φέρει τα προνόμια του Πρώτου και ποια είναι αυτά. Κάθε πιστός λαϊκός, ακαδημαϊκός, ιερέας, επίσκοπος, πρόεδρος ή προκαθήμενος έφτασε η ώρα να αναρωτηθεί και να μας πει το πώς αντιλαμβάνεται τους Κανόνες και τις Συνόδους. Πώς αντιλαμβάνεται το Οικουμενικό Πατριαρχείο, την “Μητέρα” της Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας. Πριν όμως απαντήσει ας σκεφτεί . “Θυγατέρα” χωρίς “Μητέρα” δεν υφίσταται!

Ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα

Πηγές - Αναφορές

- Αποστολικές Διαταγές
- Κανόνες της Τρίτης Οικουμενικής Συνόδου
- Κανόνες της Τετάρτης Οικουμενικής Συνόδου
- Κανόνες πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου
- Κανόνες της Συνόδου της Γάγγρας
- Πατριαρχικός Τόμος 1589 του Οικουμενικού Πατριάρχου Ιερεμίου Β΄ - Χρυσόβουλο 1590
- Πράξη του Οικουμενικού Πατριάρχη Διονυσίου Δ΄ το 1686
- Επιστολές του Οικουμενικού Πατριάρχου Διονυσίου Δ΄ προς τους Τσάρους Ιωάννη και Πέτρο
- Επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχη Διονυσίου Δ΄ στο Πατριάρχη Μόσχας Ιωακείμ το 1686
- Πρακτικά πανορθόδοξου συνεδρίου Κωνσταντινούπολης, 1923
- Επιστολές (τρεις) της Ουκρανικής Ιεραρχίας με αίτημα την αναγνώριση Αυτοκεφαλίας προς τον μακαριστό πατριάρχη Μόσχας Αλέξιο Β΄ το 1990 και 1991
- Καθολική Εκκλησία. Κώδικας κανόνων Εκκλησιών ανατολικών Τυπικών της καθολικής Εκκλησίας. 1990
- Τόμος Αυτοκεφαλίας Εκκλησίας της Πολωνίας το 1990
- Απόφαση της 28 Δεκεμβρίου 1998 της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Εκκλησίας για τον γάμο
- Προ-συνοδικά κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας
- Δηλώσεις μακαριστού Πατριάρχου Μόσχας Αλεξίου, ZENIT news agency 2007

- Συνέντευξη Μακαριστού Πατριάρχη Μόσχας Αλεξίου, IL GIORNALE, 29 Αυγούστου 2007
- Προ-συνδιασκέψεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών με αφορμή την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας
- Εμού του ιδίου, "Σχέσεις των Ελλήνων Καθολικών και Ορθοδόξων με την ευκαιρία της σύγκλησης της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της αδερφής Ανατολικής (Ορθόδοξης) Εκκλησίας", ιστότοπος της Πανορθόδοξης Συνόδου του cemes, 2016
- Εμού του ιδίου, " Δεύτερος Γάμος ιερέων , κολλήματα και προϋποθέσεις βάση των Ιερών Κανόνων των Οικουμενικών Συνόδων", 2017
- Απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου της 20ής Απριλίου 2018
- Αποφάσεις της Συνόδου της Ιεραρχίας των Επισκόπων του Οικουμενικού Θρόνου, Σεπτέμβριος 2018
- Αποφάσεις της έκτακτης συνεδρίασης της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσίας, Σεπτέμβριος 2018